

SOCIÁLNA POISŤOVŇA

Materiál predkladaný na 4/18 zasadnutie
Dozornej rady Sociálnej poisťovne
konané dňa 21. augusta 2018

2

SPRÁVA O VÝSLEDKoch KONTROLNEJ ČINNOSTI HLAVNÉHO KONTROLÓRA SOCIÁLNEJ POISŤOVNE ZA I. POLROK 2018

Dôvod predloženia:

podľa § 245c písm. b) bodu 4. zákona
č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení
v znení neskorších predpisov

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia Dozornej rady Sociálnej poisťovne
2. Predkladaciu správu
3. Správu o výsledkoch kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Sociálnej poisťovne za I. polrok 2018

Materiál predkladá

Ing. František Orolín
hlavný kontrolór
Sociálnej poisťovne

Návrh uznesenia
Dozornej rady Sociálnej poisťovne

Dozorná rada Sociálnej poisťovne

berie na vedomie

správu o výsledkoch kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Sociálnej poisťovne
za I. polrok 2018.

Predkladacia správa

Hlavný kontrolór Sociálnej poisťovne vykonáva kontrolu hospodárnosti a efektívnosti nakladania s vlastným majetkom Sociálnej poisťovne (vnútorná kontrola) podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Kontrolnú činnosť vykonáva hlavný kontrolór Sociálnej poisťovne v súlade so schváleným ročným plánom kontrolnej činnosti a na základe uznesenia Dozornej rady Sociálnej poisťovne.

Podľa § 245c písm. b) bodu 4 citovaného zákona o sociálnom poistení hlavný kontrolór Sociálnej poisťovne predkladá Dozornej rade Sociálnej poisťovne najmenej raz za šesť mesiacov správu o kontrolnej činnosti.

SPRÁVA
O VÝSLEDKOVÝCH KONTROLNEJ ČINNOSTI
HLAVNÉHO KONTROLÓRA SOCIÁLNEJ POISŤOVNE
ZA I. POLROK 2018

V I. polroku 2018 hlavný kontrolór a zamestnanci útvaru hlavného kontrolóra vykonali v súlade s plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Sociálnej poisťovne na rok 2018 schváleným Dozornou radou Sociálnej poisťovne a zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov celkom **osem** finančných kontrol na mieste. Overovaným obdobím bol rok 2017.

Cieľom finančných kontrol na mieste bolo:

- 1) overiť vykonávanie základnej finančnej kontroly na vybraných finančných operáciách správneho fondu vrátane overenia účinnosti prijatých opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku z predchádzajúcich následných finančných kontrol – nový typ komplexnej kontroly zameraný na overenie vykonávania základnej finančnej kontroly zamestnancami Sociálnej poisťovne, ktorá im od 1. januára 2016 vyplýva z nadobudnutia účinnosti zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov
(Sociálna poisťovňa, pobočka Senica, Komárno a Dolný Kubín),
- 2) overiť účinnosť prijatých opatrení na nápravu nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku zistených pri predchádzajúcich následných finančných kontrolách
(Sociálna poisťovňa, pobočka Bardejov, Nitra),
- 3) overiť na vybraných finančných operáciách správneho fondu, či boli dodržané ustanovenia § 168 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ako aj ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne – komplexná kontrola hospodárenia pobočiek
(Sociálna poisťovňa, pobočka Banská Bystrica, Svidník, Spišská Nová Ves).

Finančné kontroly na mieste podľa bodu 1:

Sociálna poisťovňa, pobočka Senica

Finančná kontrola na mieste bola vykonaná vo februári 2018. Overovanými oblasťami bol interný akt riadenia (vykonávanie finančnej kontroly), rozpočet (evidencia a dodržiavanie rozpočtových opatrení), sociálny fond (tvorba a čerpanie), príjmy správneho fondu, bežné výdavky (autoprevádzka, cestovné náhrady, reprezentačné, trovy exekúcií, knihy, noviny a časopisy, služobné mobilné telefóny, súkromné archívy, práca nadčas), účtovníctvo (správnosť vedenia účtovníctva, inventarizácia majetku, návrh účtovnej závierky, platobný

a zúčtovací styk v Štátnej pokladnici, pokladničné operácie správneho fondu, správa a ochrana majetku (prírastky, úbytky, úroveň vedenia prvotnej evidencie majetku, škodová komisia) a vykonávanie základnej finančnej kontroly.

Nedostatky boli zistené v nasledujúcich oblastiach:

- v evidencii a dodržiavaní rozpočtových opatrení – *neúplná evidencia rozpočtových opatrení, bez náležitostí deklarujúcich nevyhnutnosť a vecnú opodstatnenosť ich vykonania,*
- príjmov správneho fondu – *nevystavenie odberateľskej faktúry za likvidáciu nebezpečného odpadu,*
- v autoprevádzke – *nevykazovanie rozdielu medzi normovanou a skutočnou spotrebou a nepoužívanie jednotlivých cyklov uvedených v osvedčení o úradnom meraní pri určovaní spotreby pohonných látok,*
- náhrad výdavkov a iných plnení pri tuzemských pracovných cestách – *schvaľovanie a používanie cestného motorového vozidla nepatriaceho Sociálnej poisťovni zamestnancom vykonávajúcim vonkajšiu kontrolu,*
- platobného a zúčtovacieho styku - *prístup k realizácii platobných operácii do Informačného systému Štátnej pokladnice mal 1 zamestnanec s kompetenčným stupňom samostatný schvaľovateľ, čo obmedzuje ich realizáciu počas neprítomnosti zamestnanca a súčasne zvyšuje riziko vzniku možných negatívnych udalostí,*
- vykonávania základnej finančnej kontroly - *nesprávne vykonávanie ZFK z hľadiska dodržiavania stupňa riadenia, nevyškrtávanie skutočností, ktoré neboli predmetom overovania, nedodržiavanie zásady 4 očí v prípade zastupovania počas neprítomnosti zamestnanca, resp. vedúceho zamestnanca a neoverovanie dokladov pri úkonoch právnej a majetkovej povahy základnou finančnou kontrolou.*

Sociálna poisťovňa, pobočka Komárno

Finančná kontrola na mieste bola vykonaná v apríli 2018. Overovanými oblasťami bol interný akt riadenia (vykonávanie finančnej kontroly), rozpočet (evidencia a dodržiavanie rozpočtových opatrení), sociálny fond (tvorba a čerpanie), príjmy správneho fondu, bežné výdavky (autoprevádzka, cestovné náhrady, reprezentačné, trovy exekúcií, knihy, noviny a časopisy, služobné mobilné telefóny, súkromné archívy, práca nadčas), účtovníctvo (správnosť vedenia účtovníctva, inventarizácia majetku, návrh účtovnej závierky, platobný a zúčtovací styk v Štátnej pokladnici, pokladničné operácie správneho fondu, správa a ochrana majetku (prírastky, úbytky, úroveň vedenia prvotnej evidencie majetku, škodová komisia) a vykonávanie základnej finančnej kontroly. Predmetom finančnej kontroly bolo aj overenie účinnosti prijatých opatrení na nápravu nedostatkov a odstránenie príčin ich vzniku zistených následnou finančnou kontrolou č. HK/2012/NFK-Ko.

Nedostatky boli zistené v nasledujúcich oblastiach:

- autoprevádzky – *používanie noriem spotreby podľa neplatného osvedčenia o úradnom meraní,*
- správnosti vedenia účtovníctva – *nesprávne účtovanie nákladov, súvisiacich s vyhľadávaním dokladov v súkromných archívoch pre účely konania o dávku dôchodkového poistenia v účtovej skupine 53 – Dane a poplatky,*
- inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov – *do predmetu inventarizácie nebol poňatý majetok, ktorý nebol vo vlastníctve Sociálnej poisťovne, ale*

v čase inventarizácie bol v užívaní pobočky (notebooky a USB tokeny pre výkon hospodárskej mobilizácie).

- vykonávaní základnej finančnej kontroly - nie všetky finančné operácie boli overené základnou finančnou kontrolou (iné úkony právnej a majetkovej povahy), nevyškrtavanie skutočností, ktoré neboli predmetom overovania.

V zmysle záverov následnej finančnej kontroly vykonanej v roku 2012 bolo prijaté 1 opatrenie v oblasti výdavkov na knihy, noviny a časopisy, opatrenie bolo účinné. V oblasti autoprevádzky boli prijaté 2 opatrenia, z ktorých opatrenie, týkajúce sa používania správnych noriem spotreby nebolo dostatočne účinné vzhľadom na nedostatky, zistené predmetnou finančnou kontrolou na mieste. V oblasti náhrad výdavkov a iných plnení pri tuzemských pracovných cestách bolo prijaté 1 opatrenie, ktoré bolo účinné. V oblasti vykonávania predbežnej finančnej kontroly bolo prijaté 1 opatrenie, predbežnú finančnú kontrolu upravoval zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Uvedený zákon stratil platnosť k 31. decembru 2015. S účinnosťou od 1. januára 2016 je v platnosti nový zákon, ktorý zásadným spôsobom zmenil úpravu postupov pri výkone finančnej kontroly. Z pohľadu súčasnej úpravy výkonu finančnej kontroly stratilo prijaté opatrenie opodstatnenie a preto jeho plnenie nebolo hodnotené.

Sociálna poisťovňa, pobočka Dolný Kubín

Finančná kontrola na mieste bola vykonaná v júni 2018. Overovanými oblasťami bol interný akt riadenia (vykonávanie finančnej kontroly), rozpočet (evidencia a dodržiavanie rozpočtových opatrení), sociálny fond (tvorba a čerpanie), príjmy správneho fondu, bežné výdavky (autoprevádzka, cestovné náhrady, reprezentačné, trovy exekúcií, služobné mobilné telefóny, súkromné archívy, práca nadčas), správnosť vedenia účtovníctva, platobný a zúčtovací styk v Štátnej pokladnici, pokladničné operácie správneho fondu, správa a ochrana majetku (úroveň vedenia prvotnej evidencie majetku, škodová komisia a vyrad'ovacia a likvidačná komisia), vykonávanie základnej finančnej kontroly a účinnosť vnútorného kontrolného systému. Predmetom finančnej kontroly bolo aj overenie účinnosti prijatých opatrení na nápravu nedostatkov a odstránenie príčin ich vzniku zistených následnou finančnou kontrolou č. HK/2014/NFK-DK.

Nedostatky boli zistené v nasledovných oblastiach:

- interného aktu riadenia upravujúcom vykonávanie finančnej kontroly - *vydaný interný predpis bol neúplný a nedostatočný,*
- sociálneho fondu - *nedostatky zistené pri vedení účtovnej agendy,*
- príjmov správneho fondu - *nevystavenie odberateľskej faktúry za likvidáciu nebezpečného odpadu,*
- autoprevádzky – *spochybnené vykazovanie nákupu a zostatku pohonných látok s reálnym stavom za mesiac marec a apríl 2017- započítaním nákupu 34,10 L zo dňa 3. apríla 2017 do vyúčtovania nákupu za marec 2017 (SMV VW Golf DK716 BG),*

- reprezentačného – nákup tovaru, ktorý nesúvisí s úhradou finančnými prostriedkami určenými na reprezentáciu, nedodržanie zásady hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti,
- práce nadčas - bola nariaďovaná až po jej vykonaní, nebola vykonávaná základná finančná kontrola a bolo použité neplatné tlačivo,
- správnosti vedenia účtovníctva - nevystavovanie účtovných dokladov k účtovným zápisom, nedodržanie základných účtovných zásad, nezabezpečenie ochrany účtovných dokladov, neoverovanie finančných operácii správneho fondu základnou finančnou kontrolou, neoverovanie každej finančnej operácie s rozpočtom a príslušnými predpismi, absencia vystavovania účtovných dokladov (likvidačné doložky, platobné príkazy, záznamy k ostatnému účtovnému dokladu), čo vedie k nepreukázateľnosti účtovných dokladov a nadväzne ani účtovných záznamov, účtovných prípadov, účtovných zápisov - v účtovných knihách nesmie byť vykonaný účtovný zápis bez účtovného dokladu) – (platobné príkazy sa vyskytovali len pri platbách poukazočného a vratkách na poisťovníku – tieto vystavujú vecné oddelenia, sporadicky na platobných príkazoch týkajúcich sa nákladov súvisiacich s prevádzkou pobočky),
- absencia chronológie zakladania podkladov k účtovaniu,
- žiadna kontrola účtovných dokladov - vecná, ZFK, formálna, atď.,
- vykonávanie finančných operácií priamo v Štátnej pokladnici, prakticky rovno z faktúr bez akejkoľvek kontroly,
- nesytemové uhrádzanie faktúr – napr. po lehote splatnosti, niektoré neprímerane skôr pred dátumom splatnosti (všetko bez odôvodnenia, v jednom prípade bola tá istá faktúra nahodená dvakrát do nákladov v SAP).
- vedenia pokladnice správneho fondu – v pokladničnej dokumentácii chýbali pokladničné knihy,
- výkonu základnej finančnej kontroly - nevykonávanie základnej finančnej kontroly na účtovných dokladoch (likvidačné doložky, interné účtovné doklady a pod.), neoverenie všetkých častí finančných operácií a dokladov pri úkonoch právnej a majetkovej povahy základnou finančnou kontrolou,
- účinnosti vnútorného kontrolného systému - nefunkčný vnútorný kontrolný systém.

V zmysle záverov následnej finančnej kontroly vykonanej v roku 2014 boli prijaté 2 opatrenia v oblasti predbežnej finančnej kontroly, ktorú upravoval zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Uvedený zákon stratil platnosť k 31. decembru 2015. S účinnosťou od 1. januára 2016 je v platnosti nový zákon, ktorý zásadným spôsobom zmenil úpravu postupov pri výkone finančnej kontroly. Z pohľadu súčasnej úpravy výkonu finančnej kontroly stratili prijaté opatrenia opodstatnenie a preto ich plnenie nebolo hodnotené.

Finančné kontroly na mieste podľa bodu 2:

Sociálna poisťovňa, pobočka Bardejov

Finančná kontrola na mieste bola vykonaná v marci 2018. Overovanými oblasťami boli rozpočet a evidencia rozpočtových opatrení, výdavky správneho fondu so zameraním na knihy, noviny a publikácie, trovy exekúcií a autoprevádzka. Opatrenia, ktoré prijala povinná osoba na odstránenie zistených nedostatkov boli účinné.

Sociálna poisťovňa, pobočka Nitra

Finančná kontrola na mieste bola vykonaná v apríli 2018. Overovanými oblasťami boli rozpočet a evidencia rozpočtových opatrení, výdavky správneho fondu so zameraním na upratovanie, trovy exekúcií a autoprevádzku, základná finančná kontrola a odberateľské faktúry. Opatrenia, ktoré prijala povinná osoba na odstránenie zistených nedostatkov boli účinné.

Finančné kontroly na mieste podľa bodu 3:

Sociálna poisťovňa, pobočka Spišská Nová Ves

Finančná kontrola na mieste bola vykonaná vo februári 2018. Overovanými oblasťami boli rozpočet, príjmy správneho fondu, bežné výdavky správneho fondu, sociálny fond, vedenie účtovníctva, účtovná závierka a inventarizácia, správa a ochrana majetku a základná finančná kontrola. Vykonanou finančnou kontrolou na mieste neboli zistené nedostatky.

Sociálna poisťovňa, pobočka Banská Bystrica

Finančná kontrola na mieste bola vykonaná v máji 2018. Overovanými oblasťami boli rozpočet, príjmy správneho fondu, bežné výdavky správneho fondu, sociálny fond, vedenie účtovníctva, účtovná závierka a inventarizácia, správa a ochrana majetku a základná finančná kontrola. Vykonanou finančnou kontrolou na mieste neboli zistené nedostatky.

Sociálna poisťovňa, pobočka Svidník

Finančná kontrola na mieste bola vykonaná v júni 2018. Overovanými oblasťami boli rozpočet, príjmy správneho fondu, bežné výdavky správneho fondu, sociálny fond, vedenie účtovníctva, účtovná závierka a inventarizácia, správa a ochrana majetku a základná finančná kontrola.

Nedostatky boli zistené v nasledujúcich oblastiach:

- náhrad výdavkov a iných plnení pri tuzemských pracovných cestách – nevyplatenie oprávnených nárokov na stravné (2 prípady, 9 €), nepreukázané dodržanie použitia nariadeného spôsobu dopravy (cestovnými lístkami), nejednoznačné a nezrozumiteľné zaznamenávanie skutočností týkajúcich sa priebehu a vyúčtovania pracovných ciest,
- vykonávania základnej finančnej kontroly na cestovných príkazoch - nevykonávanie základnej finančnej kontroly vo všetkých fázach finančnej operácie týkajúcej sa pracovných ciest.

Povinné osoby v oblastiach, kde boli zistené nedostatky prijali adekvátne opatrenia na nápravu. Lehoty na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení povinné osoby dodržali.

Ďalšie informácie útvaru hlavného kontrolóra Sociálnej poisťovne

Personálne zabezpečenie

Stav zamestnancov útvaru k 30. júnu 2018: 4 zamestnanci.

Vzdelávanie – účasť na poradách, školeniach, odbornom vzdelávaní:

Zamestnanci útvaru sa po vzájomnej dohode zúčastňovali *pracovných porád* vecných útvarov Sociálnej poisťovne, ústredie, s pobočkami Sociálnej poisťovne (napr. sekcia prevádzky, sekcia ekonomiky a pod.).

V oblasti *školení a odborného vzdelávania* sa zamestnanci útvaru zúčastňovali externých školení organizovaných inštitútom vzdelávania PROEKO, so zameraním na správu majetku štátu, prácu nadčas a verejné obstarávanie zákaziek s nízkou hodnotou a podlimitných zákaziek.

Zároveň sa dve zamestnankyne zúčastňovali aj vzdelávacích aktivít v oblasti finančnej kontroly a auditu organizovaných Ministerstvom financií Slovenskej republiky (zákon o rozpočtových pravidlách) a Úradom vládneho auditu v Košiciach (hodnotenie finančného riadenia v orgánoch verejnej správy, zjednodušené vykazovanie výdavkov, podvody a riziková analýza podvodov).

ZÁVER

Zamestnanci útvaru hlavného kontrolóra vykonali v súlade s Plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Sociálnej poisťovne na rok 2018, schváleným na zasadnutí Dozornej rady Sociálnej poisťovne dňa 4. decembra 2017, finančné kontroly na mieste vo vyššie uvedených pobočkách SP.

V druhom polroku 2018 vykonajú zamestnanci útvaru hlavného kontrolóra v súlade so schváleným plánom hlavného kontrolóra na rok 2018 finančné kontroly na mieste v Sociálnej poisťovni, pobočka Stará Ľubovňa, Považská Bystrica, Nové Zámky, Topoľčany a kontroly na ďalších pobočkách tak, aby sa v čo najväčšej miere zamedzilo možným negatívnym javom v hospodárení Sociálnej poisťovne.

Cieľom finančnej kontroly na mieste bolo okrem overenia si praktického výkonu základnej finančnej kontroly realizovanej povinnými osobami na vybraných finančných operáciách správneho fondu, upozorniť povinné osoby aj na zmeny súvisiace s nadobudnutím účinnosti zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinnosť od 1. januára 2016) pri vykonávaní základnej finančnej kontroly.